

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová a lapszellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K,
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Ellentétek forgatagában.

„Teremt vagy ront, de nem helyel!” ezt mondja Vörösmarty midőn az embert jellemzi. Isteni eredeténél fogva teremt s pokoli hajlamai nál fogva ront és rombol az ember egész életén át.

Ki ne látott volna rohanó vizet, mely szaggatja a partot, medrén túl árad, kiönt, rombol, beiszapol, hogy aztán termékenyítsen? Ki ne látott volna lángoló tüzet, mely felperzseli a neki éltet adó anyagot, de e mellett világít s meleget áraszt. Ilyen legősibb dializmus a fejlődő ember maga is. Gondolatokat termel, ábrándokat sző, s azokban csalódván maga tapossa szét alkotásait. Tervezget s ha célt nem ér — bosszankodva felrugja terveit. Már gyermek korában játékszereket csinál sokszor csak azért, hogy legyen mit elrontania. Ifju korában tapasztalatokból szövi nézeteit, elveit s gyakran ezek miatt szenvedni kénytelen lévén, utóbb meghazuttolja s kigunyolja azokat.

Egész életünk olyan, mint a világ tengernek hullámverése. Fölmerül és ismét lemerül egy-egy csillogó csep, melyet most a napfény ragyog be, hogy utóbb örök éjszakába merüljön. És ebben az örökké változó munkában és küzdelemben nyilatkozik meg előtünk az emberi élet lényege.

Most már csak az határoz az ember értéke felett, hogy többet teremtett-e, mint rombolt életében. Ki személyes alakulásában lerontotta, megfojtotta s kidobta önmagából mindazt, ami nemtelen és aljas és felfokozta,

megörökítette azt, ami emberi életünket megnemesítő erény, az megtermi önmagában a tiszteletet és közbecsülést érdemlő jellemet. Aki pedig eszesége dacára önmagának emberré alakításával nem törődik s minden önbírálat és fegyelmezés nélkül enged rossz hajlamainak, vétkecs indulatainak s vid szenvedélyeinek szabad folyást, az lerombolja önmagában az emberi méltóságot.

Azonban az ember nemcsak magának és magáért él. Mindenki élő tagja annak a nagy szeretetnek, melyet társadalomnak, községnek, államnak, egyháznak nevezünk, amint különösebb feladatok, célok és eszmék szolgálatában fejt ki munkásságát. Az ember aztán ezen társas összeköttetéseiben is teremt vagy ront. Miután pedig, nagy tömege az együttélő embereknek gyarlóságánál fogva, inkább öntudatlan — mint öntudatos s inkább rossz mint jó, ezért érthető az a szomorú szükségesség, hogy az embervilág többet ront, mint teremt s így mindnyájan inkább romok között járunk, sem mint remekül megteremtett csarnokokban és templomokban.

Ez a pessimizmus panasz hangja, monddá az olvasó.

Nem mondom, hogy nincs igaza. Csak eszébe juttatom, hogy teremteni sokkalta nehezebb — mint rombolni, hogy ez elégedetlen bírálgatás sokkal gyakoribb — mint a szerény eredmény sikerén megnyugodni tudó megelégedés.

Nézzünk csak körül ami kis világlunkban. A tapasztalás igazolni fogja e sorokban kifejezett gondolatainkat.

És mégis gyáva fatalizmus lenne

az, ha azok, kik szerencsésen megalkották önmagukban a tiszteletet parancsoló emberi jellemet s emberi s társadalmi kötelességeik buzgó gyakorlásában, most még romok között vándorognak ne érezzék magukat a közhasznu dolgoknak megteremtésére lekötelezve. Ezen nemes kötelesség eleven érzete hozza össze magasabb célok, és eszmék szolgálatába mindazokat, kiket inkább boldogít az, ha teremtenek és nem rombolnak.

Vajha a jóknak és igazaknak ezen emberi, erkölcsi és hazafias célokra törő teremtő munkássága hordaná el azon romokat és törmelékeket, melyekbe napjainkban annyiszor beleütközünk!

Benka Gyula.

Törvényhatósági közgyűlés.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága február 24-én tartotta Gyulán ez évben első közgyűlését, melyre, igen szép számmal jelentek a megye távoli járásaiából is a bizottsági tagok. A gyűlés tárgysorozatán volt Udvarhely megyének átirata is a kormány iránti bizalom kifejezése tárgyában, amelynek tárgyalása azután alkalmat adott a megye kis és nagy politikusainak, hogy nagyszabásu politikai vitát rendezzenek, ami el is vett vagy két órát a tanácskozás idejéből, úgy hogy a gyűlést délután is folytatták, amikor is általános részvétlenség mellett intézték el a különböző fontos ügyeket.

A közgyűlést Dóry Pál főispán nyitotta meg, meleg szavakkal paren-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúházban. — Ára évente 12 K. — Németországban.

tálva el Jantsovits Péter árvaszéki elnököt, ki 23 évi szolgálata után a mult héten elhalt. Indítványára a közgyűlés az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta s részvétét az özvegyvel közöltetni rendelte.

A tárgysorozat első pontja az alispáni jelentés volt, melyet Dr. Daimel Sándor főjegyző ismertetett utalva a vármegy hivatalos lapjára. A jelentéshez Achim L. András szól, kifogásolva a csabai főszolgabírónak a felosztaltott Népegylet ügyében eljárását. Dr. Simonka György felszólalása és Ambrus Sándor, Sailer Elek csabai főszolgabíró felvilágosításai után azonban a közgyűlés tudomásul vette a jelentést.

Ezután a közgyűlés hozzájárulásával tekintettel az ügy különös érdekére, a főispán a közigazgatási bizottságban Szalay József lemondása folytán megüresedett hely betöltésére, a mely a tárgysorozaton később következett volna, hívta fel a közgyűlést. A szavazás két szavazó bizottságnál folyt le, egyiknél Gyula, a gyulai járás és a csabai járás, a másiknál a megye többi járásai szavaztak. A választásra különös érdeklődéssel tekintettek, mert azon Haviár Dániel szarvasi orsz. képviselővel szemben Dr. Márky János gyulai kir. közjegyző volt a jelölt, kinek érdekében különösen a gyulaiak és csabaiak között erős agitáció folyt.

Mintegy fél óra mulva közölte Veres József orsz. képviselő a szavazatszedő bizottság elnöke az eredményt,

a mely szerint az első szavazatszedő bizottságnál Haviár Dániel 13, Dr. Márky János 67 szavazatot, a másik bizottságnál, hol a megye külső járásai szavaztak, Haviár Dániel 69, Dr. Márky János 14 szavazatot kapott. Így Haviár Dániel 82, Dr. Márky János 81 szavazatot nyervén, az elnök főispán Haviár Dánielt jelentette ki megválasztottnak. Az eredmény a közgyűlésen általános meglepedést keltett és percekig éljenezték Haviár Dánielt, ki tudvalevőleg mintegy harminc esztendőn át volt már a közigazgatási bizottság tagja.

Néhány megye átiratának tárgyalásával el is telt a délelőtt. Deután az elnöki széket Ambrus Sándor alispán vette át, kinek vezetése alatt gyors menetben tárgyalták le a mintegy 100 pontból álló tárgysorozatot. Különösebb érdeklődést csupán a földadó reformja tárgyában a képviselőházhoz tervezett felirat tárgyalása keltett, amely közben Achim L. András a csabai parasztpárt vezére tüzött össze erősebben és kissé a szokottnál durvábban Beliczey Gézával, a Békésmegyei Gazdasági Egyesület elnökével, a miért a főügyész széksértés miatt bírságot is indítványozott, de azt a közgyűlés leszavazta. Végre is a feliratot átdolgozás végett bizottságnak adták ki.

A többi ügyeket az állandó választmány javaslatai szerint intézték el. Szarvas képviselőtestületének kérelmét a Csáky-utca aszfaltozása tárgyában kötött szerződés jóváhagyása iránt elutasította a közgyűlés és kimondta,

hogy az ügyet függőben tartják addig, míg a Kereskedelmi Múzeum átirata értelmében a Newchatel Asphalt Company, a melylyel a község a szerződést megkötötte, engedélyt szerez a belügyminisztertől, mivel a közszállítósokról szóló szabályrendelet értelmében külföldi gyárakkal csak ily engedély mellett köthető szerződés.

UJDONSAGOK

• — Kinevezés. Az igazságügyminiszter Karancsy János szarvasi kir. járásbírói aljegyzőt 1908. január 1-től kezdődő hatálylyal jegyzőnek nevezte ki.

— Központi választmány. Szarvas község központi választmánya holnap délután 3 órakor ülést tart, melynek során Kovács János és Dr. Nagy Béla tagok, kik eddig még az esküt nem tették le, fognak esküt tenni.

— Selyemtenyésztés. Kincses Antal selyemtenyésztési felügyelő február 28. és 29-én városunkban időzött és a selyemtenyésztés előmozdítása tárgyában több intézkedést tett. Tegnap délután a gymnásiumi tornacsarnokban népies értekezletet tartott a selyemtenyésztésről s a megjelentek között népies hangon megirt füzeteket osztott ki.

— Kérelem. Sokszor halljuk, hogy egyesülésben erő rejlik. Ez igazságot gyöngíti a tapasztalás. Az a mohóvágy, mely napjainkban minden téren egye-

TÁRCA.

A nevelőnő.

— Irta: MOLNÁR GYULA. —

Arnóthy, 40 éves, magas széles vállak, vörösbarna szakál s bajusz, élénk barna szemek, a duzzadt ajkak körül állandóan hízog mosoly. Az alak elegáns és divatos, az arc rokonszenves, bár határozottan ravasz.

Márta, a felesége, 28 éves elhízott termet, széres csipők, az arc gömbölyű, fölötté egyszerű, a tekintet jószágos, minden mélység nélküli.

Amelie, nevelőnő, 20 éves, sugár alak, ábrándos szőke fej, világoskék szemekkel. A hosszú nyak sajátságos leányos bájt kölcsönöz lényének.

Klárka, 5 éves, babaarc, mitse mondó szemek, amelyek állandóan játékot látszanak keresni.

Gyermekszoba. Nagyobb és kisebb ágy, könyvszekrény, nagy asztal, melyen szétosztottan mindenféle képeskönyvek, akombakomos irkafirkák. A szőnyegen egy sereg kisebb-nagyobb szőke és barna baba. Az ablaknál női íróasztal.

Amelie, az íróasztalnál levelet ír, a kis Klárka a szőnyegen henterég s babát

öltöztet. Arnóthy halkán kinyitja az ajtót s bedugja fejét.

Amelie, „ . . . . . s ha tudnátok, mennyire vágyom már haza, közetek — édes anyám ölelő karjai közé s pici hugoskám csókjai után —“

Arnóthy, (halkan bejött, Amelie háta mögé állva a levélbe pislog.)

Klárka, (Föltekint, megpillantja Arnóthyt, babáját nyujtja feléje.) Hogy tetszik neked, papa ez a sárga ruha?

Amelie, (Riadtan tekint hátra, hirtelen eltakarja a levelét, föláll s mélyen elpirul.) Ah! nem is vettem észre.

Arnóthy, (Lehajol Klárka babája után.) Folytassa, kedves Amelie! Ez a sárga ruha szép, de jobban illenék ez a piros — meg ez a kék szalag. Láss hozzá s öltöztess föl újra?

Klárka, (Visszakapja a babát s hamar öltöztetni kezdi a piros ruhába.) Ha gondolod, papa, megteszem a kedvedért.

Arnóthy, (Amelie felé fordulva.) Miért nem folytatja?

Amelie, (Zavartan.) Oh, hisz ráérek még . . .

Arnóthy, (Leül, egy pillanatig maga elé néz, aztán föltekint Amelie arcába, mintha gondolatait akarná fürkészni.) Mondja csak, annyira vágyódik haza?

Amelie, Istenem, több mint egy éve nem voltam otthon.

Arnóthy, Hát mikor akarna utazni?

Amelie, Egyelőre nem is gondolok rá. Schweic messze van . . . és az utazás költséges dolog

Arnóthy, És ha azok a költségek, mint a mesebeli sült galambok az égből alápottyannának?

Amelie, Nem szoktak azok alápottyanni! Arnóthy, No, de tegyük föl, hogy mégis . . . hiszen az ember megütheti a főnyereményt is . . .

Amelie, (Lesütött szemekkel.) Nincsen sorsjegyem se . . .

Arnóthy, Ha sten akarja, sorsjegy nélkül is megüti. Tegyük föl, hogy én adnék utiköltséget. Nem előlegként, hanem . . .

Amelie, (Nyakig elpirul.) Nem fogadhatnám el!

Arnóthy, Miért nem?

Amelie, (Vállait vonogatja.)

Arnóthy, Kedves Amelie, ön vágyódik haza anyja, meg kis hugai után, pénze nincs, nem marad egyéb hátra, mint elfogadni tőlem ajándékként az utiköltséget . . . ne szóljon még . . . Ez egyszerűen kettőnk titka lesz.

Amelie, (Az arca lángolni kezd.) Nem, nem . . .

Arnóthy, Ne magyarazza félre. Kijelentem, hogy önzetlenül teszem.

sületek szervezését szorgalmazza, már odajuttatott bennünket, hogy a sok egyesületben szétforgácsolódik az érdeklődés s erő helyett — erőködésre találunk, melynek sokszor nincs kívánt eredménye. A szarvasi nőegylet évrizedekkel ezelőtt jótékonyág gyakorlására alakult. Gyakorolta és gyakorolja is ezen jótékonyágot mindenfelé, hol a felismert közszükség segítséget sürget s a nyomor könyörület vár. Ezen nőegyletnek azonban erőforrása főleg a tagsági díjak pontos beszoigáltatása. A tagdíjak beszédére kiküldött szolgálta azonban legtöbb helyen tagdíj helyett annyi elutasításban részesül, hogy kifárad, megugrik s alig akad vállalkozó, ki a pénz beszédét teljesítene. Ez az oka annak, hogy a szarvasi nőegylet pénztárosa nevek mellőzésével e sorokban fölkeri a tagdíjakkal úgy ez évről, mint az előbbi évekről hátralékban lévő tagokat és pártolókat, legyenek szívesek önként és mielőbb tartozásaikat beszoigáltatni, nehogy egyesületünk is életképessége és közhasznu ereje helyett, csak beteges erőködést mutasson.

— **Börtönügyi muzeum.** Érdekes megkeresés érkezett Szarvas községhez a budapesti gyűjtőfőház igazgatóságától. Az átirat szerint törtönügyi muzeumot óhajtanak létesíteni, azért felkérték a község elöljáróságát, hogy amennyiben volnának birtokában olyan régi eszközök, melyek a mult időkben a büntetések végrehajtására szolgáltak, azokat a muzeum céljaira küldjék be. Szarvasról azonban ezen emlékeket már pár év előtt a szegedi törtön igazgatóságának küldték el, így a megkeresésnek nem tehettek eleget.

— **A Szarvasi Takarékpénztár** a mult héten tartotta közgyűlését, melyre a részvényesek elég szép számmal jelentek meg. A közgyűlés egyhangulag elfogadta azon előterjesztést, hogy a folyó évi osztalek részvényenként 17 koronában állapítassék meg. A társaság elnökévé ismét Haviár Dánielt, alelnökévé pedig Benka Gyulát egyhangulag megválasztották, ugyancsak a választmány tagjait is, kik ugyanazok, mint a mult esztendőben voltak.

— **Számvizsgálat.** Az ág. hitv. ev. egyházközség pénztárainak számadásait f. hó 25-én vizsgálta meg az e célra az egyháztanács kebeléből megválasztott bizottság Haviár Dani egyházközségi felügyelő s Zvarinyi János ig. lelkész elnöke alatt. A számadásokat az egyházközség szármegveje Pilszky János vizsgálta át, s részletes jelentését a bizottság előtt olvasta fel. A bizottság a számadásokat rendben találta, s Csiesely János gondnoknak, Tárnnyik Mihály és Kántor Soma esküdteknek a jövő héten tartandó egyháztanácsi gyűlésen a felmentvény megadását ajánlja.

— **Elszámolás.** A mult év december havában a Tulipán szövetség magyar védő egyesület szarvasi fiókja által rendezett iparkiallítás jövedelméről a vezetőség a következőkben számol el: Felülfizettek: Haviár Dani 20 kor., Benka Gyuláné 20 k., dr. Faragó Mór 1 k., Grün Jenő 1*20, N. N. 20 f., dr. Mikolay István 2 k., N. N. 20 f., Illyés Alajos 1 k., Scholtz Gyula 1 k., Szirmay L. Árpád 180 f., Liska János 80 f., Szöllősy Márton 60 f., N. N. 40 f., Polónyi József 80 f. özv. Fuksz Edéné 1 k., Barány Béla 60 f., Ponyiczky Kálmán 80 f., Papp István 80 f., Mocsksó József 160 f., N. N. 40 f., dr. Gerő Oszkár 60 f., dr. Szlovák Pál 70 f., N. N. 40 f., N. N. 20 f., dr. Dancs Szilárd 80 f. és Lavatka Ilona 1 k. A kiallítás érdekében működők, úgy a felülfizetők fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Fogások kerti magvak árusításánál.** Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszága, kik máshonnan beszerzett kerti magvaikat a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ez által azt a hitet akarják kelteni a vevőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni; mert akár milyen szám van a tasakra nyomva, ha nines rajta a Mauthner név, akkor az a tasak nem is tartalmazza az általános legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— **Tűz.** Eebruár 26-án Dauda Mihály tímár műhelye a kályha tüztől kigyuladt. A gyors segítség folytán azonban sikerült a tüzet elnyomni úgy, hogy csak körülbelül 200 korona kár következett be, amely biztosítás folytán megtérül.

— **Baromfitenyésztés.** A földmivelési miniszter 3 drb. költségvetést ajánlódokozott újból a Szarvasi Baromfitenyésztők Egyesületének, amely azt tagjai között használatra kiadja. Az egyesület már a multbau is 2 költségvetést kapott a minisztertől s így most öt gép áll rendelkezésére.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Öcsöd községben a héten öngyilkosság történt. Daróczy János jómódu 37 esztendőös gazdálkodó kedden agyonlötte magát s szörnyet halt. Daróczy az utóbbi napok óta állandóan buszlakodott. Életuntségának okát senkinek sem panasolta el.

— **Főbirósági díjok Szarvason** A szarvasi járás szolgabirája régebb idő óta betegeskedik már. Viczián já-

Amelie. Köszönöm, de . . .

Arnóthy. Haza utazhatik. Kérjen engedélyt ö nagyságától . . . Majd én támogatom a kérését. Az utiköltség meglesz.

Amelie. Köszönöm, de nem fogadhatom el.

Arnóthy. Hogyan? Nem fogadhatja el? S miért nem?

Amelie. (Elfordul.) Nem tudom! (Föláll, körültekint, mintha foglalkozás után akarna látni. Megakarja értetni Arnóthyval, hogy nem óhajta vele a beszélgetést folytatni. Lehajol Klárikához. Maga kis ügyetlen! Visszajárul adta rá a kabátkát! Huzzuk le! (El akarja venni a bábút.)

Klárka. (Dacosan.) Ne vegye el a bábumat. Adja vissza. Kiállhatatlan! Ugy-e papa, kiállhatatlan? (Elmerül a baba öltöztetésébe.)

Arnóthy. Amelie . . . Még valamit mondani akarok önnek. Ne nézzen maga körül nyugtalanul. A nagyságos asszony most ment le a lépcsőkön. . . .

Amelie. (Végignéz Arnóthy, aztán kitekint az ablakon.) A kis Klárka mindent megért . . . Nagyon okos teremtes . . .

Arnóthy. Ah! Bah! Ö nem figyel ide. Aztán meg nem is olyan rémséges titok az, amit mondani akarok, mindössze is arról van szó, hogy ráeröltessem önre a barátságomat, kizárólag az ön érdekében . . .

Van is hozzá némi jogom. Ön Klárka nevelőnöje. Körülbelül családtag. Nekem, mint családfőnek jogomban áll megjutalmazni az ön buzgóságát . . . Ennyi az egész.

Amelie. (Egy ideig csüggedten hajtja le fejét, aztán dacosan veti föl s elszántan néz Arnóthy arcába.) Uram, én becsületes leány vagyok s az akarok maradni.

Arnóthy. Mi leli egyszerre? Milyen gögös és dacos?

Amelie. Sem egyik, sem másik. Csak önérzetes.

Arnóthy. Amelie! Ön szép! Ez azonban nem zárja ki, hogy okos is legyen. Meleg baráti rokonszenvet érzek ön iránt.

Amelie. (Pillanatnyi hallgatás után) Mire való ez?

Arnóthy. Ha okos, hasznára fog válni. Amelie. Mit kíván tőlem?

Arnóthy. Azt, hogy viszonozza a barátságomat.

Amelie. És hogy tehessem azt?

Arnóthy. Meg kell beszélnünk bizalmasan . . . Nem itt . . .

Amelie. (Elszántan, haragtól kipirult arccal.) Más szóval találkára hiv. Nemde? Közönséges hitvány teremtesnek tart s azt hiszi, hogy kész vagyok a szeretőjévé lenni. És ha okos volnék . . . hasznomra válnék . . . megfizetné . . . A vége az lenne, hogy a

felesége kilökne a házból . . . Így érti ön a barátságot, nemde?

Arnóthy. (Suttogva.) Nem így, Amelie. Ugy értem, értem, hogy kibérlek a számára egy csinos lakást az Andrássy-uton. Berendezem önnek s évjradékot biztosítok . . .

Amelie. (Pillanatnyi szünet után.) Azt hiszi, hogy ilyen mesével elkápráztat?

Arnóthy. Kedvesem, — ha nom hiszi, ez nem ok arra, hogy elutasítson. Adja beleegyezését ahhoz, hogy megvalósítsam ezt a tervet. Adja szavát . . . hogy barátnőmmé lesz, s akkor nemsokára saját szemivel fog mindent látni. Nos . . . Mit felel?

Amelie. (Remegve s megzavarodva.) Nincs mit felelnem.

Arnóthy. Akarja, hogy meggyőzzem öszinteségemről?

Amelie. Oh, erről nem győzhet meg.

Klárka. (Jó ideje abbanhagyta a bábúöltöztetést s némán bámul apja arcába, végre fölkiállt.) Papa!

Arnóthy. (Ijedten.) Mi kell, kis medikém?

Klárka. Végy nekem is olyan szép lakást! Akarsz?

Arnóthy. (Zavarodottan.) Neked bizonyosan veszek. (Hirtelen lehajol s összevissza csókolja Klárikát.) Kis ostobácska, még most sem öltöztetted föl a bábút. Nézd csak, mily csuf ez a baba! Add rá gyorsan a sarga ruhát.

rási irnokot is a gyöngékedés akadályozza abban, hogy pontosan elláthassa hivatalos teendőit. Erre való tekintettel Wieland főbíró megkereste az alispánt, hogy egy díjnak felvételét engedélyezze a szarvasi főszolgabírósnak. Ambrus alispán tegnap intézte el ezt a megkeresést és pedig a főbíró előterjesztése szerint.

A Tulipánszövetség magyar védő egyesület 1908. február 28-án a tanítóképzőben ülést tartott Haviár Daniné elnöklése mellett. A gyűlés főtárgya a központ átiratában foglalt azon kérelem volt, hogy egy új magyar gyártmánynak szerezzünk városunkban piacot. A T. M. V. rábirta a magyar ruggyanta gyárat, hogy egyéb cikkei mellett gyártson törölő (radir) gummit is, hogy így Magyarország tanulói ne legyenek kénytelenek ezentúl is külföldi árut igénybe venni. A küldött minták igen csinosak s ha az egyes intézetek rajztanárai jószágukat kipróbálták, legközelebb értekezlet lesz tanfőfiak és kereskedők bevonásával ez új magyar árucikk elterjesztése céljából. Elhatározta még a T. M. V. vezetősége, hogy a március 15-iki ünnepélyek szónokait felkéri, hogy ünnepi beszédekben emlékezzenek meg a magyar ipar pártolásáról s az ünneplő közönség figyelmét hívják fel a magyar iparcikkek vásárlásának hazafias kötelességére. Még sok egyéb egyesületi ügy elintézése után elnök az ülést — melyen Haviár Dániel képviselő is megjelent — berékesztette.

Ifjusági hangverseny. A szarvasi főgimnázium tanulóinak önképző Vajda köre március 4-én hangversenyt rendez a tanítóképző dísztermében, melynek során dr. Nemes Béla tanár, a kör elnöke mond beszédet és a főgimnáziumnak több tanulója is fellép.

Kincskeresők. Oláh Erzsébet, Rác Anna és Somogyi Erzsébet szarvasi cigány asszonyok pár hét óta nagyon költe-

keztek, ami feltűnt a rendőrségnek, amely őket már úgy ismerte, mint notórius csalókat, kik különféle bűncselekményekért már többször büntetve voltak. Vallatásra fogták a három cigányasszonyt és sikerült kinyomozni, hogy Kunstár Györgyné Kondacs Annát már hónapok óta kuruzslással zsarolják. Legutóbb azt a mesét adták be a hiszekegy parasztasszonynak, hogy a szellemek segítségével kincset tudnak felkeresni, csak adjon pénzt a lidérceknek. Kunstár Györgyné így lassanként 700 korona készpénzt és mintegy 200 korona értékű ruhát és élelmiszert adott át a szellemek megbízottjainak, kiket a rendőrség most az ügyészség pártfogásába adott át.

Postaszállítás. A szarvasi postaszállítói állásra pályázatot hirdettek, amelynek részletes feltételei a szarvasi postahivatal főnökénél megtekinthető.

Halálosítás. Schiff Adolfné február 26-án Mezőtúron meghalt. A megboldogult iránt, kinek férje több évtizeden át Szarvason tanító volt, Szarvason is általános a részvétel. Temetése február 27-én Mezőtúron nagy részvét között ment végbe. Temetésén Szarvasról is többen megjelentek.

Békésmegye vicinális utjai. Ambrus Sándor alispán most készítette el az államépítészeti hivatal közreműködésével a vármegyei vicinális utakról szóló kimutatást. E kimutatás szerint Békésmegye vicinális utjainak hossza 640 kilométer. Leghosszabb az orosházi ut 145 kilométerrel, ezt követi a szeghalmi (111 kilométer), szarvasi (95 kilométer) és a gyomaí (92 kilométer). A többi utak hossza 90 kilométeren alul van.

Minden jó gazda, ki szép, jó és olcsó szőlőt akar termesztetni, a szőlőoltványokat a legjobb hírnévnek örvendő Vállalati-szőlőtelepnél Billédén, Torontál megyében szerzi be, mely vállalat faj- és árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Klárka. Előbb ígérd meg, hogy én is kapok lakást az Andrássy-uton.

Amelie. (Halkan, szemrehányóan.) Látja, uram! Nem mondtam-e?

Arnóthy. (Suttogva.) Igaza van . . . Akar-e meghallgatni?

Amelie. Nem, nem! Hisz látja, hogy lehetetlen!

Arnóthy. Ha a kis medikét délután sétára vezeti, menjen az Andrássy-ut jobb oldalán. . . . Megteszi?

Amelie. (Szemlesütve.) Nem!

(Arnóthy sietve elhagyja a szobát.)

(E pillanatban a belső terem ajtaja föl pattan s Márta jelenik meg sápadtan, dult vonásokkal. Teljesen föl van öltözve, fején kalap, kezében karmantyú.)

Klárka. (Fölugrik, hozzárohan. átkarolja térdét.) A mama! A mama! Tudod-e, mama, hogy a papa nekem meg Amelie kisasszonynak lakást vesz az Andrássy-uton?

Márta. (Nagyon föl van indulva, alig tud szóhoz jutni.) Amelie kisasszony . . .

Amelie. (Sötét daccal néz maga elé.) Nagyságos asszony . . .

Márta. Ön — ugye bár — haza akar utazni?

Amelie. (Habozva.) I-igen, asszonyom.

Márta. Még ma elutazhatik. Gondoskodom utiköltségről. Ki fogom kísérni a vasutra. Készüljön!

Amelie. (Megdöbbenve) Igy? . . . rögtönösen. . . .

Márta. Miért ne? Félóra mulva rendbe jöhet. Egy óra mulva utazhatik. Készüljön!

Amelie. (Felütve fejét.) Ez azt jelenti, hogy kényszeríteni akar. Erre nincs joga senkinek.

Márta. (Elfojtva felháborodását.) Nem, nem, kisasszony de ön oly nagyon vágyódik haza . . . És én beleegyezem. Megadom mindazt, ami ehhez szükséges. Többet is, ha kell! De utazzék . . . (Villogó tekintettel.) Ha becsületes leány: akkor utazni fog.

Amelie. (Elszántan.) Az vagyok! De kényszerütleve nem utazom.

Márta. Nem? Akkor értem. Akkor tudom, mit gondol . . . De csalódik . . . keservesen csalódik. (Fenyegetően.) Vigyázzon magára!

Amelie. (Fagyosan.) Nincs mitől félnem, asszonyom.

Márta. (Kitörve.) Szedje össze sátorfáját s pusztuljon a házból. (Mereven ajtót mutat.)

Amelie. (Indul az ajtó felé.) Megyek, asszonyom. De engedje megjegyznem, hogy éppen ötödikször vesztetem el az állásomat a miatt, mert átkozottul szerencsés vagyok a férjürak rokonszenvét megnyerhetni . . .

CSARNOK

Két dal.

Emlékezés a szabadságharagra.

Irta: K. L.

(Folytatás.)

Hangzott pedig a dal e képen:

Honnan jössz te oly leverten hej bajtárs?
Mért sir egyik szemed jobban min a más
És arcodon mért látni oly bánatot,
Mintha elmúlt volna már a világod...

Sirok pajtás, sirni fogok örökké...
Mig élni hágy a jó isten kegyelme:
Világosról hozom e nagy bánatot,
Ott hazánknak egy nagy mély sir ásattott.

Mi, kik hiven harcoltunk a hazáért
S készek voltunk halni annak javáért,
Letettük a fegyverünket muszkának,
És hódoltunk Görgey parancsának.

Rigó lovam, szegény pára te vagy már
Ki a török földön velem együtt jár...
Hej! de te is vissza vissza tekintesz
Bus szemet vetsz én rám csakhogy nem
[kérded:]

Édes hazám látlak-e még vagy soha?!..
Miatta lett sorsunk ilyen mostoha,
Ki eladta hős Árpádunk szent honát,
Verd meg Isten az ily álnok mostohát...

Ez volt az egyik, de van egy másik dal is. Ez tótul van. Maradandó bizonyosságul annak, hogy a nemzet ügye nem a nyelvhez volt kötve, de a szívek őszinte érzetéhez. Mert az időben nem csak a magyarul beszélők voltak magyarok, de melléjük sorakoztak olyanok is, kiket egyébként az édes anya más nyelven tanított imádkozni. Szívökben magukénak vallották a nemzet ügyét. Küzdöttek, vértettek s volt bátorságuk meghalni is a hazáért. Különösen a mi tót népünk volt ilyen. Dicséretére legyen feljegyezve hogy a magyar haza szabadságának a szent ügyét a magácnak vallotta. Nem csoda! Ezer évek története füzte őket együvé Árpád unokáival. Együtt örültek a boldog napokban; együtt sirtak a bánatnak idején. Amint egyforma időjárás érlelte a gabonát, úgy tölté be egy értelem, egy érzés a szíveket. Mindkét felől vallották: „A nagy világon e kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen a sors keze, itt élned — halnod kell . . .”

A költészet az életnek virága — s annak az egybe forrt életnek sok virágot köszönhetünk.

Világos után tapasztaljuk, hogy a nemzeti szerencsétlenségnek mindkét felől kutatták az okát: A szabadságharcban küzdők egyik reménye. büszkesége volt a lángeszű hadvezér, a most is élő Görgey Arthur.

K

pera.

képen:

ej bajtárs?
min a más
ánatot,
világod...

ké...

yelme:

hatot,

ír ásatott.

azáért

k javáért,

kának,

ának.

ragy már

tt jár...

kintesz

ogy nem

[kérded:

y soha?!

toha,

honát,

ostohát...

ran egy

aradandó

nemzet

öve, de

Mert az

beszélők

sorakoz-

ként az

tt imád-

vallották

érzettek

a ha-

ink volt

jegyezve

ságának

vallotta.

ete füzte

Együtt

yütt sir-

egyfor-

át, ugy

s a szí-

A nagy

ra hely,

itt él-

rága —

ek sok

hogya

mindkét

badság-

e. büsz-

ezér, a

Ő benne látták a szerencsétlenségnek okát is. Ne kutassuk, mennyiben volna alapja ennek a gyanúnak, hiszen természetes, hogy azt okolták a szerencsétlenségért, kinek kezében volt a legfőbb hatalom, s ki oly nagyra lett katonáink szemében, a hogy az csak a legkritkább esetekben fordul elő a történelemben. — Valakit kellett hibáztatni, hát kezdtek Görgeyn — a ki viselkedésével elég okot szolgáltatott erre, mert még ha az ő éles belátása, az ügynek tökéletesebb és behatódabb ismerése igazolná is az utókor előtt — most midőn a higgadtabb ítéletnek már inkább kedveznek a körülmények — az ő cselekedetét ilyen ítéletnek lehetőségét ő maga lerontotta dacosságával, kihívó viselkedésével, melynek kész volt feláldozni még ezen tettének esetleges jobb értelmezését. Ennek a dacosságnak róható fel, hogy Görgey mindenki előtt gyanus alakká lett s meg is kapta az „áruló“ nevet, mely mostanáig nehéz átokként nehezedik a különben csodás hadvezéri képességekkel tündöklött most is élő aggasztánra.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, a kik felejthetetlen halottunk néhai id. Melis Mátyásné szül. Sápiski Anna temetése alkalmával részvételükkel enyhíteni igyekeztek fájdalmunkat, fogadják ez uton is köszönetünket.

Szarvas, 1908. február hó 23-án.

A gyászoló család.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Béla.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Árverési hirdetés

Szarvas község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező a Kussuth-utcában lévő régi leányiskolai épület 1908. évi március hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen f. évi április hó 24-től számítandó 3 évre bérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 500 korona.

A képviselőtestület 278/907. kgy. sz. határozatával jóvá hagyott árverési feltételek szerint tartoznak árverelők az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni, a legtöbbet ígérő pedig köteles a bánatpénzt a fél évi bérösszeg erejéig azonnal kiegészíteni. Ez az összeg óvadék gyanánt fog szolgálni s bérleto javára takarékpánztári betétként kezelik.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvason, 1908. évf február hó 28.

Salacz József, Kovács János,
főjegyző. bíró

Hirdetés.

Alulírott Szarvas nagyközség előjárói az 1886. évi XXII t.-cz. 142. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré tesszük, hogy a községi közpénztár-, kórház ápdalai alap, közművelődési alap-, közmunka-, építési alap-, aszfalt építési alap, törzsvagyon-, letéti-, munkás segély alap-, elhagyott gyermekek segélyalapja-, gazdai és gyámpénztári 1907 évi zárszámadások a számvizsgáló bizottság által felvett vizsgálati jegyzőkönyvvel együtt folyó évi március hó 2 től 16-ig bezárólag, vagyis 15 napon át a községi számvivónél közszemlére vannak kitéve.

Ezen zárszámadások a képviselőtestület által folyó évi március hó 21-én délelőtt 9 órakor tartandó rendes közgyűlésben fognak tárgyalatni. Szarvas, 1908. évi február hó 28-n.

Salacz József, Kovács János,
főjegyző. bíró.

Hirdetés.

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság 5596/III. — 1908 számú rendeletével érvényesített 1908 évi földadó egyénekenkénti felosztási jegyzék a községi adóügyi irodában 1908 évi március hó 5-ától 10-éig terjedő 8 napon át közszemlére van kitéve.

Figyelmeztetnek az adózók, hogy akik földadóval már a múlt évben meg voltak róva, — a lajstrom kitételének napját, — akik pedig földadóval most első ízben rovatnak meg, az adótartozásnak adókönyvecskéjükbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a községi előjáróságnál benyújtható felszólamlással élhetnek.

Szarvas, 1908. február 26.

Az előjáróság nevében:

KOLLÁR LAJOS

jegyző

Figyelem!

Tisztelt háziasszony!

Becses figyelmébe ajánlom, hogy 8 év óta fennálló házikenyer- és lisztüzletemben megkezdtem a

rozskenyér

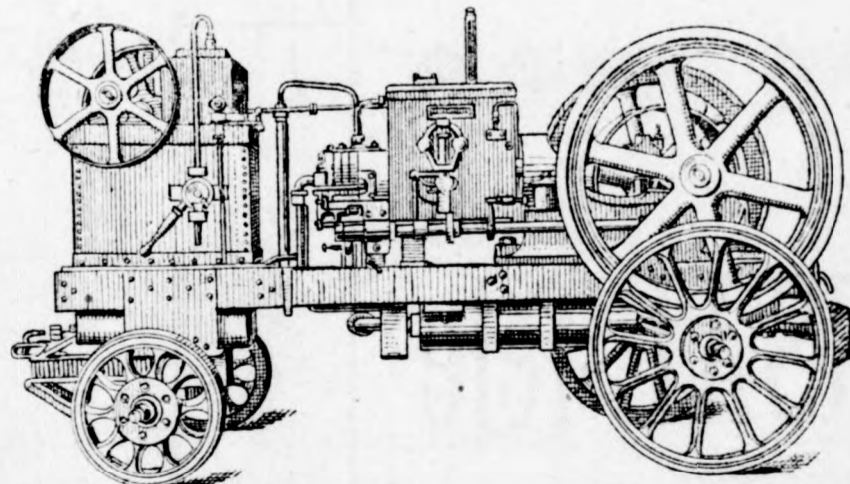
sütést. Megrendelést **este 8 óráig** minden nap elfogadok s kívánatra házhoz szállítom. Tisztelettel

3 3

SCHEINER BERNÁT.

Eredeti „Otto“ benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely IX. Mester-utca 81 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci körút 59.

83|1908 végrh. szám

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Gyulai kir. törvényszéknek 1908 évi 485 V. számú végzése következtében Dr. Dancs Szilárd ügyvéd által képviselt Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezete javára Baán Zoltán ellen 270 K s. jár. erejéig 1908 évi január hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 601 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Szobabutor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíró 1908-ik évi 392 számú végzése folytán 270 kor. tökekövetelés, ennek 1907 évi december hó 20 napjától járó 6 % kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 99 kor. 1 fillérben bírónilag már megállapított, költségek erejéig, Szarvason, végrehajtást szenvedett lakásán Povázsay Pál házában leendő megtartására 1908 évi március hó 7-ik napján délelőtti fél 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvas 1908 évi február hó 19. napján.

Biró Zsigmond
kir. bir. végrehajtó.

A

MARSAL-féle

üzlethelyiség haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet dr. Glasner Adolf csőd-tömeggondnokkal.

Özv. Bakay Sándornénál

Gróf Csáky Albin utca I. ker. 58. sz.

külön bejárata

butorozottszo

2-3

kiadó.

FIGYELEM.

Van szerenésém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben, Csapó Sománé féle házban (Deák Ferencz-utca és gróf Csáky Albin utca sarok.)

Uri szabó üzletet nyitottam,

Az uri szabóság körébe vágó munkák a legújabb szabás szerint, letelegecsőbb kivitelben készülnek. Különös figyelembe ajánlom dus választéku szövetraktáramat, melyben hazai gyártmányu gypju-szöveteket és angol különlegességeket állandóan raktáron tartok. Midőn még arra kérem a t. közönséget, hogy finom izlésemről és szolid kiszolgálásomról becses rendelményével mielőbb személyesen meggyőződni sziveskedjék. Kívánatra mintagyűjteményemmel házhoz jövök.

A nagybecsült közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

SCHLÜSZLER IZIDOR

4-10

férfiszabó.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajta, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 dbonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány-

250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket

„Állalati szőlőtelep“

BILLÉD, 4-6 Torontál megye.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a *Hitelbank épületben a postával szemben* egy csinos

= étkezdét =

rendeztem be.

A nap bármely szakában friss hideg és meleg ételek jutányosan kaphatók.

Abonenseket reggeli, ebéd és vacsorára elfogadok. Házon kívüli előfizetőket is pontosan figyelmesen és olcsón szolgállok ki.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Szarvason, 1908. február hó.

Opauszki Sománé.

Hangverseny a „Központi“ Szállodában.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy „Váradi Zsiga“ Rácz Laci volt első primását f. hó 3-ikára (kedd este) sikerült ismét egy hangverseny megtartására megnyernem

TISZAI HAL

és más vacsoráról gondoskodom

b. pártfogást kér

tisztelettel:

Vigner Lajos,
vendéglős.

Kiadó lakás.

2 szoba, konyha éles kamra jutányos áron azonnal kiadó értekezni lehet

Büngödi Géza,
cipészélnél.

1-4

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kapható Szarvason:

Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszer-tárakban
Trstyánszky Károly és neje.

18-26

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legfőbb különtes „Grand Prix“

Globusz
fém-tisztító
kivonat

minden más tisztítószer felülmul

HALA

köszönetem, hogy minden tőrdő- és tőrdőbajban szenvedéssel szenvedés és díjazásul köszöjtem, mely módon szabadult most már tanító nam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.

K. Baumgartl, Gastwirt
in Hende bei Karlsbad.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők!!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcbőrét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a **Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.**

Kapható

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason.

... KÖNYVNYOMDA ...
.. KÖNYVKÖTÉSzet ..

!!FIGYELEM!!

Van szerencsém a t. vevőkö-
zönség szives tudomására
hozni, hogy 27 év óta fennálló

KÖNYVNYOMDÁMAT

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSEMET

a modern kor igényeinek
teljesen megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉS ZETTEL

— nagyobbítottam. —

Ugy könyvnyomdában,
könyvkötészetemben, va-
lamint könyv- és papir-
kereskedésemben a gyors
és pontos kiszolgálásról b.
megrendelőimet és vevőimet
— előre is biztosíthatom. —

— Kiváló tisztelettel —

SÁMUEL ADOLF.

KÖNYV- ÉS PAPIR-
.. KERESKEDÉS ..

KÖNYV- ES PAPIR-
.. KERESKEDÉS ..